

Modlitwa Maryi

W drugiej części (w. 46-55) Łukasz, po przedstawieniu Maryi jako kobiety w drodze i gotowej na spotkanie, przytacza jej słowa, które są uwielbieniem Boga. Zarysowuje się w nich „itinerarium teologiczne”, analogiczne do drogi Elżbiety: ta wyszła od macierzyństwa i dotarła do wiary Maryi; Maryja wychodzi od okazanego jej uznania i zwraca się bezpośrednio do źródła wszelkiego życia, fizycznego i duchowego: do samego Boga. Nigdzie w Ewangelii nie znajdujemy tak długiej mowy Maryi; jest to jednak rozmowa z Bogiem i o Bogu, jest to modlitwa, *Magnificat*. Nie zamierzamy tutaj jej komentować, ale ograniczymy się jedynie do kilku uwag, które wyjaśniają włączenie tego tekstu w obecny kontekst.

Są narodziny do życia fizycznego, ale i są narodziny do życia duchowego, które przyjmują teologiczną nazwę „zbawienia”. Tutaj osoba raduje się i jest wychwalana, ponieważ jest zbawiona. Zbawienie jest zasadniczym tematem *Magnificat*. Zbawienie ma w Bogu swoje źródło i swój początek, a w jednostce (lub w grupie) swojego odbiorcę. Od *ja* Maryi do *Ty* Bożego, poprzez wspólnotowe *my*, zbawienie jest wysławiane w swoim początku (Bogu) i w swoich odbiorcach (Maryi i ludzie). Zbawienie nie jest iluzją albo niejasną nadzieją, przeciwnie, jest celebracją wydarzenia. Było ono w czasie Wyjścia, jest ono teraz, kiedy nadchodzi czas Mesjasza. Choć nie ma bezpośrednich odniesień, umiejscowienie przez Łukasza kantyku nie pozostawia wątpliwości, co do jego intencji połączenia pieśni Maryi z narodzeniem Syna rozpoznanego przez Jana. W Ewangelii Maryja nigdy nie jest przedstawiana bez odniesienia do Jezusa.

Nie może umknąć czytelnikowi radykalna odmiana sytuacji, której dokonuje Bóg w historii. Nie chodzi o za-

męt, ale o porządek, o to, by przywrócić na swoje miejsce wszystko, co ludzie zburzyli przez grzech. Grzech jest śmiercią, która teraz zostaje pokonana. Zbawienie opiewane, przypisywane Bogu, sławi znaczenie *anawim*, „ubogich duchem”, którzy w Bogu pokładają swoją ufność, przygotowując miejsce i serce do działania Bożego. Ci ubodzy pozwalają Bogu na przywrócenie owego porządku, który On wycisnął na stworzeniu, dając znamie, że „wszystko było dobre”.

Zauważono, że *Magnificat* nie posiada ani wątku szczególnie oryginalnego, ani nowych myśli; ogranicza się tylko do przypomnienia tematyki dobrze znanej w *Starym Testamencie*, zwłaszcza w psalmach. Dlatego więc kantyk Maryi określa się jako zbiór cytatów biblijnych. To stwierdzenie mogłoby być prawdziwe. Jednakże odwołajmy się do zasady ogólnej, według której nowość pochodzi z ukrytych źródeł serca i życia. Ileż razy to nader pospolite zdanie „Kocham cię” brzmi jako oryginalne i nowe, chociaż jest przez wielu powtarzane i przez wszystkich znane. Zgodność uczuciowa dwóch serc lub silny impuls miłości czyni nowym w oczach niektórych to, co wydaje się banalne w oczach innych. Maryja porusza tematy dawne, jednakże pełne nowości, potwierdzając zasadę, że Bóg nie czyni rzeczy nowych, lecz czyni rzeczy nowymi (por. *Ap* 21, 5). Oznacza to ubogacenie nowością starych słów, właśnie tak, jak chrzest czyni nowym stworzenie już istniejące, przemieniając je od wewnątrz.

Parafrazując znane powiedzenie, moglibyśmy rzec: „Powiedz mi, jak się modlisz, a powiem ci, kim jesteś”; najpewniejszym sposobem dogłębnego poznania jakiejś osoby jest poznanie jej modlitwy. Zatrzymać się nad *Magnificat* oznacza poznać lepiej osobę Maryi, ponieważ ten kantyk jest wspaniałym oknem otwartym na jej ducha. Z tego spojrzenia, jakby w magicznej grze luster,

uczymy się lepiej poznawać siebie samych, ponieważ weryfikujemy naszą modlitwę, miarę miłości i przestrzeń zażyłości, wylanie Ducha i naczynie łaski, westchnienie duszy i pragnienie ciała.

Na temat *Magnificat* napisano już wiele rozpraw, żadna jednak nie jest w stanie zdefiniować tej pieśni, ponieważ sens tekstu nie pozwala się ująć w słowach. Te, co najwyżej, potrafią sklecić jakiś bełkot: Ewangelia dysproporcji; szkoła nawrócenia ewangelicznego; szkoła profetyzmu; upojenie duchowe spotkaniem z Bogiem; nagana dla naszego życia; balansowanie między przeszłością, teraźniejszością a przyszłością, pomiędzy czasem a wiecznością; droga Boga: ślady wieczności w czasie. W *Magnificat* Maryja „prorokuje dla Kościoła” (św. Ireneusz) i słusznie zatem Kościół czyni ten tekst swoją codzienną modlitwą.

Maryja sławi to, co Bóg dokonał w niej i czego dokonuje w każdym wierzącym. Radość i wdzięczność cechują ten hymn o zbawieniu, który Boga uznaje wielkim, ale który czyni również wielkim tego, kto śpiewa te słowa.

OD TEKSTU DO ŻYCIA

1. Dwie matki sławią piękno życia. Czy ja również jestem piewą życia, ponieważ je cenię, bronię go i je popieram? W jaki sposób mogę stać się budowniczym cywilizacji życia, a nie cywilizacji śmierci?

2. Czy jestem społecznie zaangażowany na rzecz szacunku i wspierania życia we wszystkich jego przejawach? Skąd pochodzą najgroźniejsze ataki na życie? Jak ja na nie reaguję?

3. Czy pielęgnuję i rozwijam poczucie solidarności, które powinno być zwróceniem uwagi na potrzeby innych? Czy jestem chętny, aby oferować moją współpracę

przez modlitwę, radę, konkretne działanie? Czy potrafię uprzedzać prośbę o pomoc, ofiarując się spontanicznie, kiedy widzę potrzebę? Czego uczę się z postawy Maryi?

4. W jaki sposób uznaję i doceniam zasługę lub wartość drugiego człowieka? Kiedy i kogo ostatnio pochwaliłem? A może cierpię z powodu zawiści, biorąc innych za konkurentów i rywali, a nie traktując ich jako braci zaangażowanych wraz ze mną w budowanie królestwa Bożego?

5. Czy moja modlitwa – jak modlitwa Maryi – jest otwarta na moją małą historię i na wielką historię? Czy moja modlitwa jest dojrzała, różnorodna, eklezjalna? Przypatrz się ostatniemu tygodniowi!

6. Czy czynię moje życie pieśnią chwały i dziękczynienia? Czy inni – znając mnie – włączają się harmonijnie w mój *Magnificat*, czy też odsuwają się ode mnie?

7. Czy uważam moją modlitwę za oddech duszy, spotkanie z Bogiem, poprzez które pogłębiam moją postawę chrześcijanina, oceniam moją działalność, konfrontuję się ze słowem Bożym?

8. Czy pielęgnuję w ciągu dnia chwile milczenia i skupienia wewnętrznego, traktując je jako uprzywilejowane okazje spotkania z sobą samym i z Bogiem?